

nové bratrské listy

ročník 10 (2008)

č. 2

obsah

kázání	
Radovat se a konat dobro? (<i>N. Běťáková</i>)	31
biblické studie	33
Slovo na všední den i neděli (<i>Pavel Pokorný</i>)	35
dějiny	36
Jednota a Jakubský mandát (<i>J. Halama</i>)	36
unitas fratrum	
Naše církve v Nepálu (<i>M. Ulrichová</i>)	37
Nový časopis HMH (<i>jhjr</i>)	39
Liturgie v JB (<i>rozhovor s J. Wleschenem</i>)	41
Nový zpěvník EKP	42
Kaleidoskop z Karibiku (<i>H. B. Motel</i>)	45
z českých církví	
Synod proti hazardu (<i>jhjr</i>)	46
z křesťanského světa	
Budovat mír na studentských lavicích (<i>R. Sawyer</i>)	49
náš seniorát	
Sesterský den v Turnově (<i>H. Lebedová</i>)	50
Jarní SMOS v Jablonci (<i>AK</i>)	
Sborový víkend pražského sboru (<i>Anna H.</i>)	51
Setkání seniorátního výboru s ředitelstvem EKP	52
zajímavé knihy	53
o známých tématech jinak oznámení	55
Ráj srdce (<i>M. Matouš</i>)	

Nové Bratrské Listy 10. ročník (2008)

Vydává OCHRANOVSKÝ SBOR při ČCE
v Praze, Čajkovského 8, 130 00 Praha 3.
tel: 224 941 870
e-mail: uf.praga@centrum.cz
Registrováno pod zn. MK ČR E 12555

editorial

Milí čtenáři,
pokud jste aspoň trochu sledovali v poslední době dění v české politice, víte, že v parlamentu je návrh zákona o majetkovém vyrovnání mezi církvemi a státem.

Bez ohledu na to, že je momentálně zablokován neshodami mezi poslanci a stranami, je to pro církev věc mimořádné důležitosti. Smyslem navrženého zákona je postupně převést všechny církve na vlastní samostatné financování, takže za 60 let by už od státu nedostávaly ani Euro (?).

To je věc, kterou téměř všichni v církvích vítají, protože závislost na státním rozpočtu a vyjednávání se státem o příspěvku církvím není nic dobrého - na veřejnosti se opakovaně objevuje informace, jak mnoho peněz stát dává církvím - a proč?

Způsob vyrovnání, jímž by stát zaplatil církvím za majetek, který jim nebude vrácen, však budí mnohé otázky. Pro většinu nekatolických církví by to znamenalo polepšit si, protože by celkově dostaly nepoměrně víc, než kolik ztratily - vlastně by dostávaly značnou část prostředků díky velkorysosti římskokatolické církve.

Určitá část lidí v církvi má obavy, jak by se tato změna dotkla života církve. Nezvýší to závislost církve na penězích? A jak bude církev umět s penězi hospodařit, aby za těch 60 let případně předala potomkům sbory v dobrém stavu a s nějakými zdroji? Nevzbudí nakonec větší příliv peněz v církvi nežádoucí jevy?

To jsou otázky, před nimiž nás zatím chrání odpor části poslanců. A pokud by zákon přece byl přijat - synodní senior nám hezky řekl: nemoďte se, aby ten zákon byl přijat, modlete se za církev, pokud bude přijat.

Jindřich Halama Jr.

kázání

Radovat se a konat dobro?

Jaký užitek má ten, kdo pracuje, ze všeho svého pachtění? Viděl jsem lopotu, kterou Bůh uložil lidským synům, a tak se lopotí. On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevstihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná. Poznal jsem, že není pro něho nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro. A tak je tomu s každým člověkem: to, že jí a pije a okusí při veškerém svém pachtění dobrých věcí, je dar Boží.

Kazatel 3, 9-13

Bratři a sestry,

všechno na zemi má svůj čas, jak vypovídá kniha Kazatel. Co je to vlastně za knihu?

Kniha Kazatel, hebrejsky Kohelet, se četla o slavnosti stánků, to je na konci starého a začátku nového židovského roku. My teď sice nemáme konec roku občanského, ani církevního, ale přece jen konec nějakého roku brzy nastane. Konec tohoto roku je určitou částí společnosti očekáván ze všech nejtoužebněji. Ano, brzy nastane dětmi a mládeží deset měsíců očekávaný - konec školního roku. Tak můžeme k prvním třem veršům kapitoly ještě dodat: je čas školy i čas prázdnin.

Konec školního roku je předělem nejen v životě dětí, ale i nás dospělých. Dochází k určitému narušení životního stereotypu; často právě o prázdninách přerušíme svou práci a bereme si dovolenou. Trávíme delší čas s dětmi, nebo naopak bez nich, opouštíme své domovy, místa, kde trávíme většinu svého času. A tak může být tento čas vhodný i k tomu, abychom se trochu zastavili a zapřemýšleli nad svým životem, nad tím, co je pro nás podstatné. Nad svým konáním, i nad svou prací, protože ta naplňuje velkou část našeho života. Myslím, že právě kniha Kazatel je k tomu vhodná, protože je takových zamyšlení plná a v žádné jiné biblické knize se tolik nepíše o tom, co my lidé děláme, o naší práci a o jejím významu, jako zde.

První dva verše našeho dnešního oddílu jsou kazatelovským pohledem a nezní nijak povzbudivě. „Jaký užitek má ten, kdo pracuje, ze všeho svého pachtění? Viděl jsem lopotu, kterou Bůh uložil lidským synům, a tak se lopotí.“ Autor knihy, ať už to byl kdokoliv (autorství se přisuzuje králi Šalomounovi, ale pravděpodobně je kniha mladší), si klade otázky, které napadají každého z nás: „Já se tu snažím a džu a jaký je smysl toho všeho?“ Často se nám zdá, že ať se jakkoli namáháme a snažíme, výsledek naší práce neodpovídá vynaloženému úsilí. Vkládáme svůj čas, energii a sílu do věcí, které se buď nepovedou vůbec, nebo ne podle našich představ. Často se štveme a honíme tak, že už se ani nemůžeme radovat z výsledků své práce - už k tomu nemáme sílu. Tak i my podléháme pocitům kazatele, že všechno je jen marnost, že z výsledků své práce nemáme žádný užitek... A tak se nám zdá, že lidským údělem je jen ta nekonečná lopota a pachtění.

Přesto to tak není. Jako naprostý protiklad nám zní 11.verš: „On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti...“

Cožpak není krásné všechno to, co Bůh stvořil? Naše planeta, střídání dne a noci, ročních období, krásná příroda - hory, lesy, řeky, jezera, moře - doplňte si každý sám, co máte

rádi... Neuvěřitelná pestrost rostlin, živočichů, zvířat - až po korunu Božího stvoření - člověka. Člověk, který nevidí krásu Božího stvoření, snad ani nemůže být duševně zdrav.

Nad všechnu tuto krásu dal Bůh lidem do srdce touhu po věčnosti. Co to je? Myslím, že je to pocit, že to, co vidíme a zažíváme na této zemi, není ta jediná realita. Že vedle, nebo za naším světem je svět jiný. Je to svět, nebo prostor, který nemůžeme poznat našimi smysly, ale který tušíme. I člověk, který v Boha nevěří, má v srdci touhu po něčem lepším, krásnějším a vznešenějším, než zažívá tady na světě. Touží po světě, kde už nebude nespravedlnost, utrpení, trápení a smutek, jako tady na zemi. Má v sobě touhu po Bohu, třebas si ji neuvědomuje. Apoštol Pavel říká v epištole k Římanům (1,19-20): „Vždyť to, co lze o Bohu poznat, je lidem přístupné, Bůh jim to přece odhalil. Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu.“

Poznávat Boha ale není zas tak jednoduché. Kazatel říká: „jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná.“ Proto bychom neměli odsuzovat ty, kteří Boha ještě neznají. I my ho stále poznáváme a je to úkol na celý život. V mnohém to máme jednodušší než starozákonní kazatel. My poznáváme Boha v osobě toho, o němž vyznáváme, že byl pravý člověk i pravý Bůh - v osobě Ježíše. V něm se Bůh narodil na tento svět a snížil k nám, protože my bychom k němu, „do nebe“, nikdy nedosáhli.

Jak má tedy člověk žít? „Poznal jsem, že není pro něho nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.“ Radost v biblickém pojetí není jen chvilková emoce. Je to radost z Boží přítomnosti, kterou zde okoušíme jen částečně. Její plnost teprve očekáváme. Radost a spása jsou pojmy, které spolu souvisí. Jinými slovy, není pravé radosti bez víry v Ježíše Krista. Z radosti z Boží spásy pak vyplývá konání dobra. Protože jsem sama poznala Boží dobrotu, mohu ji předávat jiným lidem. Konat dobro se dá mnoha způsoby. Od úsměvu, vlídného slova až po praktickou pomoc. Sami víte, že když o někom dobře smýšlíte a konáte dobré, že to nejvíc obohacuje vás samé.

Závěrečný verš: „A tak je tomu s každým člověkem: to, že jí a pije a okusí při veškerém svém pachtění dobrých věcí, je dar Boží“, by se dal říci i takto: člověče, nepokládej nic za samozřejmé, přijímej to jako Boží dar. I takové základní věci, jako je jídlo a pití jsou Božím darem. A kromě toho pachtění přijímáš spoustu dobrých věcí. Zkusme si na ně vzpomenout: co je pro vás dobré? Příroda, rodina, přátelé, umění, život v míru, křesťanský sbor... další si doplňte sami. Je jistě mnoho důvodů k vděčnosti.

Díval se někdo z vás na křesťanský pořad pro mladé Exit 316? Jedno z jeho témat bylo smysl života. V něm mluvil letohradský katolický farář Václav Vacek. Já vám teď kus jeho řeči ocituji: „Čím jsem starší, tím víc si života užívám. Já bych se nechtěl vrátit ve svém životě zpět do dvaceti let. Život neměl smysl, neměli jsme žádnou budoucnost. Dnešní mladí to mají jinak, možná to mají v leccems ještě těžší. Já jsem zoufale hledal smysl života. Dnes jsou obrovské možnosti, ale je důležité, aby člověk našel to podstatné, aby se neošidil ve vlastním životě a aby neošidil ty druhé. V čem ten smysl života je? V práci není, v zábavě také ne. Mě život ohromně baví a těším se ze všeho krásného. Nakonec přitakávám moudrému králi Šalomounovi, který v Bibli říká: Nejcennější ze všech krás života je porozumění a přátelství s člověkem, nad to ovšem je porozumění a přátelství s Pánem Bohem. Já zakouším Boha jako někoho, kdo mi rozumí víc, než já sám sobě, víc než moji blízcí. Bůh je

někdo, kdo mi nabízí krásu tohoto života, kdo mě dokonce zve do věčnosti, kde budeme s druhými s chutí pracovat, těšit se z blízkosti, poznávat a slavit.“

Na závěr mám jedno přání: přeji sobě i vám, abychom budovali pevné vztahy s lidmi i s Pánem Bohem. Protože dobré vztahy nám přinášejí radost už tady na zemi, ale nejen to - dobré vztahy přetrvávají až do věčnosti. Amen.

Nada Běťáková

biblické studie

Dnes chceme upozornit na útlou knížku zamyšlení nad biblí, vzniklou z krátkých promluv pro rozhlas. Jejím autorem je evangelický farář Pavel Pokorný z Prahy Střešovic. Knížka se jmenuje Slovo na všední den i neděli a vydalo ji nakladatelství Mlýn v Jihlavě roku 2005. Vybrali jsme pro vás na ukázkou jednu z jejích čtyřiceti kapitol.

Přetvářka

Je to hanebná věc, předstírat něco co není, zastírat pravý stav věcí, hrát „divadlo“. Hanebná věc je to zvláště v lásce! Jen výjimečně ten, kdo má rád, se ve svém ostychu před druhými tváří hrubě, aby svůj vroucí cit skryl. Většinou tomu bývá naopak - tváříme se láskyplně na toho, koho bychom nejraději neviděli. V listu do Říma píše apoštol Pavel: „Vaše láska ať je bez přetvářky!“

Apoštol má svoje zkušenosti a ty se v dějinách církve opakovaně bohatě potvrzují. Pokrytectví a přetvářka jsou specifickým problémem zbožných. Dodnes je pro někoho křesťanská církev přesně tím místem, kde se jen hraje divadlo na pěkné vztahy. Myslím, že to má svůj důvod, proč právě církev. Protože před ní stojí náročný ideál. Ve zmíněném listu do Říma je tento náročný ideál vyjádřen slovy: „Milujte se navzájem, dávejte v úctě přednost jeden druhému, mějte porozumění jeden pro druhého.“ A to všechno s tím vědomím, že jsme sledováni Bohem a lidmi a že na tom záleží, jací jsme a jak to mezi námi vypadá. Kdo nemá žádný ideál, tomu se lehko žije! Kdo nemá ideál, nemusí nic předstírat. Kdo má ideál, ale nedostává se mu sil, aby mu dostál, ten je v nebezpečí, že si začne něco namlouvat, bít svou fasádu, lakovat se na růžovo, aby to alespoň nějak vypadalo.

Apoštolský list však varuje, abychom s k tomu nenechali svést. Vaše láska nechť je bez přetvářky! Nesnížte se k tomu, abyste jen vyvolávali zdání. Kde jste to vzali, že tomu ideálu nemůžete dostát? Nevzdávejte zápas předem, nemějte pocit, že je vše ztraceno, když vám někdo leze na nervy. Křesťanský sbor není žádné divadlo - není to nic programově orientovaného na diváka, na nějaký vnější efekt. Nenechte se zmást přesvědčením, že jakékoli společenství (církve, spolek, strana) může získat tím, když bude dávat najevo, jaké jsou v něm pěkné vztahy. Nic tím nezíská, pokud se pěknými vztahy rozumí povrchní atmosféra všeo-

becné naslédlosti. Kdepak - je naopak projevem dobrých vztahů, dokáží-li si lidé otevřeně vyřikat i nepřijemné věci a laskavě napomenout třeba i hlavu pomazanou, dokáží-li zkritizovat třeba i samotného šéfa!

Tahle výzva „Vaše láska nechť je bez přetvářky“ je ovšem víc než nějaké „jednejte spolu bez obalu“. Když odložíme zbytečné ohledy, má se ukázat nikoli vzájemná zášť, nýbrž láska. Když skončí předstírání, má se ukázat upřímný zájem o druhého. Důležitý je kontext, v němž apoštol k odhození přetvářky vybízí. Že totiž zároveň radí: „Ošklivte si zlo, Iněte k dobrému.“ Ošklivte si zlo, které samozřejmě postihuje nejen toho druhého, ale taky mne samotného. Ošklivte si zlo, ale nezůstaňte u něho, nýbrž Iněte k dobrému, k hledání dobra se nasměřujte. Přemýšlejte, jak dobrému pomoci, jak ho dostat na světlo. Pomáhejte si k tomu navzájem.

Odhodte přetvářku, osvobodte se, abyste spolu mluvili na rovinu o zlém a dobrém. Nejde tedy o to, abych jen ze sebe na druhého vyvrhl špinu, která se ve mně nahromadila. Nejde o to jen tak vyublat, abych si konečně ulevil. nejde o žádný nekontrolovaný výron mého temného já (to je dobré udělat jindy, třeba při zpovědi). Ve vztahu k druhým mám bez přetvářky odhalit jen to nejlepší, co je ve mně a co mohu druhému nabídnout k jeho povzbuzení, nápravě, ke sdílení. Apoštolský list tím vyjadřuje jednak naději, že se vzájemné emoce nemusejí potlačovat, a jednak také naději, že ty negativní nemusejí převládnout. V celé souvislosti jde o kultivování našich vztahů. Ta souvislost ukazuje také k tomu, že měřítko dobrého a zlého si nestanoví každý podle svých představ, nýbrž vyplývá z dějinné zkušenosti těch, kdo byli zahrnuti do příběhu Izraele a Ježíšových následovníků.

Výzvu k odhození přetvářky také doprovázejí slova o trpělivosti, vytrvalosti a neochabování. Jsou to slova na dlouhou cestu - počítá se s časem, který bude věnován hledání, zápasu, růstu. Láska bez přetvářky se hledá, vytváří a buduje. Znovu list vyzývá: „Milujte se navzájem a mějte porozumění jeden pro druhého.“ Skutečného porozumění asi nedosáhneme v pětiminutovém rozhovoru. Porozumění předpokládá, že o sobě něco víme - pokud možno z přímé řeči jednoho s druhým, nikoli z druhé ruky. Porozumění dále předpokládá, že o sobě nejen víme, ale díky tomu (a někdy navzdory tomu!), co víme, jeden na druhého hledíme přejně a s úctou.

V tomto světě je málo místa a málo času na blízkost a sdílení. Konverzační rozcvička „jak se máš? - ani se neptej!“ má ke skutečnému sdílení daleko. Stejně tak večerní rodinná výměna informací o tom, co je v televizi, kdo co zítra nakoupí a kam pojedeme o víkend. Tajemstvím skutečného sdílení je „radovat se s radujícími a plakat s plačícími“. Radovat se s radujícími a plakat s plačícími je šanci, která může proměnit všední každodennost, dát jí smysl a naději. Tuším, že radující se i plačící nebudou daleko. Každý v sobě nosíme nějaký pláč i skrytou touhu po radosti. A jestliže máme pocit, že máme dnes důležitější věci na práci, než se zajímat o duši našeho bližního, jestliže dnes nechceme druhé obtěžovat svými bolestmi a radostmi, protože se na to třeba necítíme dost bezpečni a nevěříme, že bychom byli přijati, pak přemýšlejme o tom, jak dospět k tomu, abychom se zítra radovat s radujícími a plakat s plačícími mohli.

Jednota a svatojakubský mandát (1508)

25. července uplyne letos 500 let od vydání královského mandátu proti Jednotě, který vstoupil do dějin jako mandát Svatojakubský.

Za vlády krále Vladislava se v Českém království projevoval zřetelný sklon potlačovat nekatolické křesťany, nejen Jednotu či jiné menšinové skupiny, ale i církve podobojí. Již roku 1500 přišel do Čech papežský inkvizitor (Jindřich Institoris) s úkolem vymítat kacířství misijně i násilím (zvláště vyhledáváním a pálením kacířských knih). Jednota, která se po skončení sporu mezi Malou a Velkou stránkou vnitřně upevnila a sjednotila, začínala na přelomu 15. a 16. století nápadně růst, což nutně budilo podezření, rivalitu, někde závist a ve všech případech nepřátelství. U katolíků zcela pochopitelné, mezi kněžími a šlechtou podobojí ne všeobecně, ale přece dost často.

K tomu se král Vladislav 1502 oženil s Annou z Foix-Candale, mimořádně horlivou a nesenášenlivou katoličkou, která měl ke kacířským Čechům obecně odpor - do země nikdy nevstoupila a podporovala všechny snahy o potlačení českých nekatolíků. V této atmosféře vydal král již v létě 1503 rozkaz všem královským městům, aby pátrali po pikhartech a trestali je, protože „mnohem sou křesťanům škodnější než Turci“. Pronásledování, k němuž byli všichni vyzváni, nebylo všeobecné, ale mnozí byli vyšetřováni, vězněni a jeden horlivý šlechtic dal v Boru u Plzně (v listopadu 1503) upálit šest Bratří.

Protože však královská moc byla omezena jen na královská města a na panstvích jednotlivých šlechticů neplatila, usiloval král o to, aby usnesení proti Jednotě přijal zemský sněm a stal se z něj zákon, platný všude. V roce 1503 se takové usnesení neprosadilo, Bratří byli povoláni k výslechu do Prahy na Nový rok 1504. Výslech se nakonec nekonal, Bratří Lukáš, Krasnický a další, kteří se k němu dostavili, zase odjeli. Nepřátelé v Praze vyvolali natolik neklidnou atmosféru, že se šlechtici, kteří se Bratřím zaručili za bezpečnost, rozhodli výslech odložit.

Moravský sněm 1505 přijal usnesení o povinnosti klekat při svátosti oltářní a zákazu odkazovat pikhartům jakýkoli majetek. V létě 1506 zemřela sice při porodu královna Anna a král se pronásledování kacířů nijak systematicky nevěnoval, ale nepřátelé Jednoty v tlaku pokračovali a na podzim 1507 vydal zemský kancléř další ostrý výnos proti Jednotě. Ten sice nebyl uplatňován, protože tu kancléř poroučel šlechtě věci, na něž neměl právo. Nařídil, aby se Bratří dostavili k napravení do Prahy v prosinci 1507, ale prakticky nikdo to nerespektoval, šlechta odmítla vydávat královskému soudu své poddané.

V létě 1508, na s. Jakuba (25. července) se pak na Pražském hradě sešel zemský sněm, kterému byl předložen královský mandát, stanovící:

1. Aby byly zavřeny bratrské sbory a zakázána všechny veřejná i soukromá (tajná) shromáždění;

2. veškeré bratrské učení, psané a tištěné, má být zabaveno a zničeno, knihy a rukopisy spáleny, ani města, ani šlechta nesmí dopustit, aby se takové věci u nich psaly, opisovaly či tiskly, každý, kdo by něco takového přinesl, má být potrestán;

3. od tohoto dne je zakázáno vykonávat bratrské svátosti, krty a večeři Páně, věřící musí hledat tuto službu u kněží podobojí;

4. všichni kněží a učitelé Jednoty mají být přivedeni k nápravě ke kněžím podobojí. Kdo by se nechtěl „napravit“, bude královskou mocí potrestán;

5. toto nařízení platí pro všechna města i pro všechny majitele panství, vyšší i nižší šlechtu, kdo by je nerespektoval, bude purkrabím napomenut, a nenapraví-li věci do dvou týdnů, bude pohnán k soudu;

6. kdo by na svém panství chránil kněze či učitele Pikhartů, může být pohnán před zemský soud, kde bude pokutován, i opakovaně a tak dlouho, dokud dotyčného nevydá;

7. poddaní mají být přivedeni k rozumu kněžimi podobojí, kterých sice není dost, ale až je obsazena aspoň každá šestá fara a udělá se soupis farníků a kontroluje se, zda chodí do kostela a na kázání.

Mandát byl sněmem přijat a podle dne, kdy se tak stalo, byl nazván Jakubským či Svatojakubským. Byl zařazen do zemských desek, tedy tehdejší sbírky zákonů, a stal se tak zákonem Českého království.

Mandát měl být vykonán do konce roku, následovala řada opatření proti Bratřím, na různých místech, ale nebyla vykonávána ani důsledně, ani všeobecně. Když Bratr Tůma píše 1509 panu Kostkovi, vyčítá mu, že zakazuje všechna Bratrská shromáždění v Litomyšli, zatímco mnohé katolické vrchnosti nezakázaly ani veřejná shromáždění. Přece však byl zákon pro Jednotu trvalým nebezpečím, poprvé čteme v těchto letech, že se Úzká rada schází na Moravě, protože v Čechách je to příliš nebezpečné.

Důsledky mandátu nebyly zdaleka tak dramatické, jak nepřátelé doufali. Byla sice zavřena řada bratrských sborů a kněží se museli často skrývat, ale život Jednoty mohl většinou s určitými omezeními pokračovat. Jakubský mandát byl zrušen teprve roku 1609 Rudolfovým majestátem, což znamená, že Jednota byla „pohádkovou“ dobu sto a jeden rok mimo zákon, stále v nebezpečí, že proti ní někdo tento mandát použije a zahájí další pronásledování, což se také během příštího století několikrát stalo.

jhjr

unitas fratrum

Naše církve v Nepálu

Sestra Wendy Hopcroftová uveřejnila v dubnovém čísle „MWA Quarterly 2008“ (čtvrtletník Sdružení žen JB ve Velké Británii) zajímavou zprávu o současné situaci misijní práce naší církve v Káthmandú v Nepálu.

Během několika posledních let se dostal rostoucí sbor v Káthmandú do stále obtížnější situace, když usiloval získat nájem větších prostor jak pro shromáždění a bohoslužby, tak pro důstojné bydlení pro kazatele bratra Nagendru Pradhana a jeho rodinu.

Káthmandský sbor se z malých počátků rozrostl působením nové práce v odlehlých vesnicích navzdory obtížím, kterým čelí jako křesťanská církev v hinduistickém království.

Má především zakázáno být vlastníkem majetku. Hinduistický statkář dával sboru v nájmu pravidelně na srozuměnou, že by se měl vystěhovat, protože někteří členové jeho rodiny neschvalují užívání budovy od křesťanů. Když členové sboru sami uznali, že prostor malého kostela je v horku a vlhku velice nepohodlný, zvláště když byl přeplněný, rozhodli se hledat pronájem nového pozemku s budovami, které by sboru se 60 členy poskytovaly v budoucnosti shromažďování pro 150 i více lidí.

V té době vypukly v zemi nepokoje provázené výbuchy bomb v ulicích a boji v různých oblastech, které byly spojeny i s únosy dětí. Sedm politických stran se spojilo s maoisty, aby bojovaly proti králi a jeho vládě. Školy se ocitly ve velkém nebezpečí a některým církvím hrozilo vyplnění nebo i zastavení činnosti. Vzdor ohrožení Moravští bratři a sestry pokračovali v hlásání evangelia a konání bohoslužeb.

Bylo proto nesmírně těžké najít nové prostory pro vysoké nájemné a nechuť majitelů pronajímat je k církevním účelům. Nakonec se podařilo je nalézt a v únoru 2007 celý sbor i s dětmi pomáhal stěhovat modlitebnu, kazatele i jeho rodinu do nové budovy. Nový statkář, bývalý generál policie, dal svolení i ke stavbě haly vedle hlavní velké budovy, která bude sloužit ke sborové práci. Prvního března 2007 oslavili členové sboru v Káthmandú radostně 550. výročí založení Jednoty.

Nájemní smlouva byla podepsána jen na tři roky, ale má doložku, že bude moci být v budoucnosti prodloužena. Požadovaná suma byla značná a sbor ji nemohl zaplatit bez zahraniční pomoci. Protože Misijní rada Jednoty v Britské provincii odpovídá za dílo v Indii a Nepálu, rozhodly sestry z MWA podpořit tento projekt roku dvěma tisíci liber. Mimořádný příspěvek poskytly sestry z anglického sboru v Baildonu tím, že platily Josuovi, synu manželů Pradhamových, na školní vzdělávání.

Podle poslední zprávy z Nepálu zrušil nový nepálský parlament království. Tato změna povede k vytvoření světského státu. Podle tradice byl hinduismus v Nepálském království státním náboženstvím. V tomto případě budou mnohé církve usilovat o zákonné uznání, i když se potvrzuje, že národní předsudek proti křesťanům bude s největší pravděpodobností pokračovat. Modlete se za naše bratry a sestry v Nepálu.

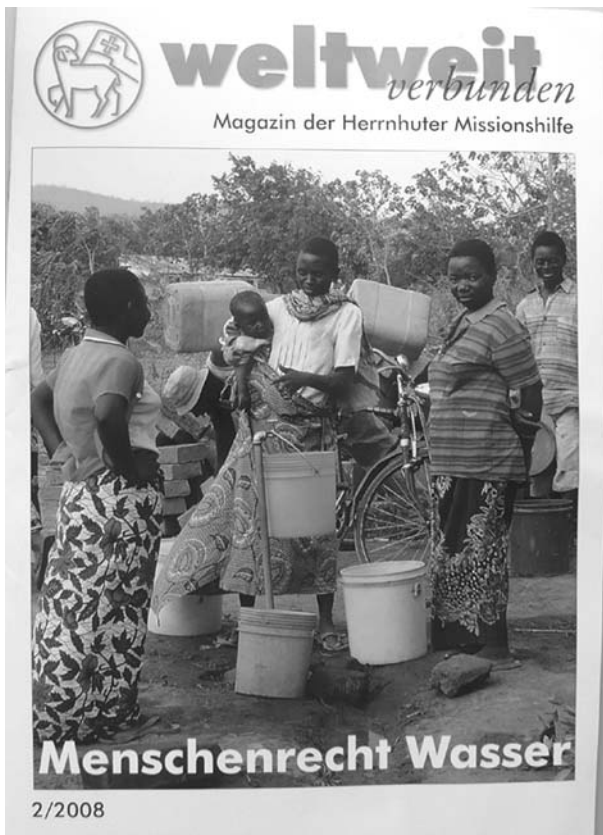
Marie Ulrichová

Nový časopis Ochranovské misijní společnosti

Možná jste znali informační list Ochranovské misijní společnosti (HMH), čtvercový letáček „Daheim und draussen“. Na jeho místo nastoupil letos nový časopis, nazvaný „Weltweit verbunden“ (celosvětové spojení), většího formátu a s lepšími obrázky. Vychází čtvrtletně a mezi jednotlivými čísly budou drobnější letáky s aktuálními zprávami z misie. Redakce se zásadně nemění, redaktorem je stále bratr kazatel Tasche, náklad časopisu je pro české církevní prostředí neuvěřitelný - 22 tisíc (je však třeba říct, že dřívější náklad byl ještě vyšší). Jednotlivá čísla jsou tématicky zaměřena, letošní druhé číslo je věnováno vodě - její nedostatek se stává stále naléhavějším problémem naší civilizace. zaujalo nás jakési „vodní desatero“, jehož volný překlad vám předkládáme k zamyšlení. U nás zatím je a i v nejbližší době bude vody dost, je však zřejmé, že její zásoby nejsou nevyčerpatelné - měli bychom být skromní a opatrní i v zacházení s vodou.

Desatero vodních příkázání

1. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který zná tvou žízeň a chce, abyste ty i celé stvoření byli šťastní. Budeš si cenit vody jako mého prvního a velikého daru. Budeš mi za vodu odpovědný.
2. Budeš při smáčení své pokožky vodou myslet stále na křest a při pití vody na ráj. Neboť křtem jsem tě očistil a v ráji chci s tebou slavit.
3. Nebudeš vodou v žádné podobě mrhat, nýbrž budeš s ní zacházet opatrně, aby se jí dostávalo tobě i tvým potomkům.
4. Nebudeš znečišťovat vody, které plynou po povrchu země, ani vody, které jsou skryty v hlubinách země.
5. Nepoužiješ vody, která ti byla darována, jako prostředku nátlaku nebo jako zbraně proti druhým lidem, abys je tak uváděl do závislosti na sobě.
6. Neuděláš si ze získávání, čištění, skladování, dopravy ani rozdílení vody žádný ziskový obchod, nýbrž budeš hledět, abys jí sloužil lidskému společenství.
7. Vodu, která je ti dostupná, použiješ především k pěstování užitkových rostlin, ne k pěstování masa nebo luxusních věcí.
8. Budeš přemýšlet o technických způsobech, jak využít dešťovou vodu a již použitou vodu z vodovodu.
9. Při budování přehrad a vrtání studní nebudeš myslet jen na svůj užitek, ale i na zájmy svých sousedů a na důsledky pro přírodu.
10. Nebudeš neprodyšně pokrývat svou půdu betonem, asfaltem či plastickými fóliemi, aby voda z dešťů a z tání mohla volně vsakovat do půdy a nehrozila záplavami.

red

Liturgie v Jednotě bratrské

(Svazek, ne závazek) Rozhovor s br. Johannesem Welschenem

Br. J. Welschen je teologický vedoucí Diakonského ústavu Emmaus v Nieském a předseda Synodu Evropské kontinentální provincie Jednoty bratrské. Do roku 2006 spolupracoval 20 let v liturgickém výboru.

Otázka redakce (HB): *Co rozumíš pod pojmem liturgie?*

Johannes Welschen (JW): Liturgie znamená slavit víru. Otázka za liturgií zní: Jak slavíme bohoslužbu? Jak utváříme svátek naší křesťanské víry? Liturgie (služba Bohu) je jednou ze čtyř známek církve - vedle martyrie (svědectví), koinonie (obecenství) a diakonie (služba lidem). Jak to máme dělat, na tom se musíme společně domluvit. Jestliže chybí jedna z těchto čtyř známek, pak se obecenství nemůže nazývat církví.

HB: *Jedna ze zvláštností Jednoty se často nazývá liturgický život. Co je na něm tak zvláštního?*

JW: Především podoby. Shromáždění na Velikonoční neděli, Večeře Páně, Pašijní týden s Velkým pátkem, Štědrý večer - tady je velké množství vlastních liturgických podob shromažďování. Na nich se sbor často a přímo podílí, především zpěvem. Ale potom existuje samozřejmě také obsahová zvláštnost: kristocentrické zakotvení našich liturgií. U nás všechno vychází z Ježíše Krista a vede k němu. To jsou kupříkladu naše pohřby a velikonoční liturgie. Zatímco někde převládají pomíjivost a rozloučení, mluvíme u nás o životě a zmrtvýchvstání. Také křest je u nás utvářen s Velikonoc a ne tak silně chápán z pozhánání. Musíme ale také říci, že mnoho věcí z Jednoty se prosadilo i v jiných církvích. To je krásné.

HB: *Jak ty dnes prožíváš liturgický život v Jednotě bratrské?*

JW: „Liturgie“ byla dříve názvem samostatného shromáždění Jednoty v neděli večer. Dnes jsou z nich k dispozici jen zbytky. Stále se ještě hodně zpívá, ale právě v neděli ve shromážděních s kázáním spíše méně. Pokud vím, existuje ještě nedělní večerní liturgie jen ve sboru v Zeistu. Pravděpodobně můžeme dokonce mluvit o krizi bratrské liturgie. Klasická liturgie Jednoty je liturgie místního sboru. Rychle do modlitebny, 20 minut pašijní čtení, 25 minut Singstunde a opět domů. Mnohá shromáždění - právě v pašijním týdnu nebo v Adventu - jsou na to naladěna.

HB: *Vždyť přece v regionálních sborech jsou náběhy přizpůsobit sborový život jejich vlastním potřebám.*

JW: To je správné. Je řada takových nových věcí: přístup k Pašijnímu týdnu v Basileji, velikonoční ráno v Düsseldorfu, které se společně slaví na hřbitově v Kaiserswerthu, který vypadá jako bratrský, s tamním sborem podle způsobu Jednoty, nebo také velikonoční ráno například v Drážďanech. Také hudební Singstunden v Kolíně nad Rýnem k tomu určitě patří. V některých sborech, jako tady v Nieském, vznikly komise, které se zabývají utvářením bohoslužby. My tady v Emmaus nepracujeme žádnou čistou bratrskou liturgií. Užíváme klasické podoby liturgie evangelické církve, nebo je spojujeme s bratrskými liturgiemi. Večeře Páně u stolu v Mutterhausu budu kupř. slavít vždy slovy z bratrské Večeře

Páně. Ale mnohé v našich sborech hraničí také s karikaturou bratrské liturgie. Třeba když je slavnost Adventu přetížena současně kázáním, Singstunde, zpěvem Hossana, vánočními svíčkami a Večeří Páně.

HB: *Mluví to pro snahu předkládat pevně formulované liturgie a požadovat jejich přísné dodržování?*

JW: Vždycky jsme byli v liturgickém výboru jednotní, že nemá smysl dávat zcela přísné liturgie. Na to jsou naše sbory příliš rozdílné. Ale přesto je otázka, co spojuje kupříkladu všechny různé slavnosti Velikonočního rána.

HB: *Není nutná určitá závaznost? Chceme přece být Jednotou, církví. Nemusí tady být liturgický život stejný ve všech sborech?*

JW: To je úžasná otázka, to je léta trvající palčivá záležitost. Tahle otázka nás v liturgickém výboru často zaměstnávala. Existuje určitě řada zřízení, které mají nesporně vysokou závaznost: Večeře Páně, kazuálie (sňatek, pohřeb), nebo velikonoční liturgie. Vždycky jsem říkal, že musíme závaznost nahradit svazkem, vzájemností. Musíme učinit zřetelným, jak jsme v oslavě bohoslužby přes rozdílné podoby sborů spojeni jedni s druhými. U nás v Jednotě bratrské jsou kupříkladu v liturgii křtu mnohé odchylky. Mnoho sborů, zvláště kazatelů, mají svoje vlastní. Zvláště formule křtu „Ve smrt Ježíšovu křtím tebe...“ je sporná. Také uvnitř liturgického výboru jsme o tom nebyli stejného mínění. Ale musí být přece cílem, aby Jednota měla zase jednu formuli křtu. „Příručka pro shromáždění v Jednotě bratrské“ vznikla r. 1989 přesně z toho důvodu, aby popsala, co spojuje. Vidíme také kupř., že se prosadily „neoficiální“ liturgie.

HB: *...kupříkladu herrnhaagská „modlitba za život“, která je dokonce přijata do nového zpěvníku...*

JW: ...ano, a „oficiální“ nebyly přijaty.

HB: *Napínavé to bude, když se nebudeme dívat jen na naše německy mluvící nebo na evropské sbory, nýbrž půjdeme do světové Jednoty.*

JW: Potom se hned objeví „Musombova otázka“: „Co je závazné v Jednotě bratrské?“ A zde nepotřebujeme uvádět nejdříve rozdíly k Moravian Church v Tanzánii. Nedávno jsem měl přednášku o liturgii v kazatelském semináři. Tady například Eremita Franková referovala o tom, co všechno se v severoamerických sborech dělá jinak než zde v Německu.

HB: *Obsah stejný, spojující, podoba jiná. Mohl by tak vypadat nějaký kompromis?*

JW: Základní stavba, spojující základní podoba, ano. Ale co je ta nepostradatelná podoba? Co je to podstatné v bratrské liturgii, kupříkladu ve Večeří Páně: oddělení stanovených slov, eschatologický výhled?

Liturgie je vždy tradice, vždy zděděné vlastnictví. Nesmíme přeceňovat aspekt obecnství ve světové Jednotě. Na to jsme příliš rozdílní. Co je Jednota bratrská? Jen to, co se dělá ve všech provinciích? To je potom upřímně řečeno málo. Bylo by jistě specifickým příspěvkem Jednoty bratrské, kdybychom při utváření liturgií a bohoslužeb hleděli ještě více do světové Jednoty a jedni od druhých se učili. K tomu ale nejsou toho času ještě žádné struktury.

HB : *Kdo je tak dlouho spojen s liturgiemi, má přece jistě také nějakou oblíbenou liturgii. Nebo?*

JW: Jistě, pro mne je to liturgie na velikonoční ráno. A také Večeře Páně. Její podoba v Jednotě bratrské se mi ostatně stává stále důležitější.

Z Herrnhuter Bote č. 12/2007 přeložila M. Ulrichová

Nový zpěvník v Evropské kontinentální provincii

Právě v těchto dnech je v Evropské kontinentální provincii uváděn do užívání nový zpěvník. Kdo čtete časopis Herrnhuter Bote, víte, že tomuto tématu byla věnována část květnového čísla.

Práce na novém zpěvníku probíhaly necelých deset let, výsledek je nyní připraven pro sbory. Toto vydání zpěvníku je největší změnou za posledních sto let, přesto však zůstává mnohé, co zpěvník spojuje s jeho předchůdci - a nejen písně.

Největší změnou je, že ve zpěvníku jsou poprvé noty. Všechny zpěvníky v minulém století byly bez not, tentokrát jsou uvedeny u písní melodie a u některých dokonce i celá harmonizace. Hlavní důvod, proč se komise rozhodla pro noty, je usnadnění zpěvu hostům - mnoho ochranovských melodií není obecně známo a možná máte sami zkušenost, jak jste během „Singstunde“ lapali po melodii, která je u nás neznámá.

Druhou důležitou změnou je jazyk. Zpěvník obsahuje některé písně v několika jazycích, užívaných v kontinentální provincii, a některé písně ze světové Jednoty v původních jazycích. Vedle němčiny, holandštiny, švédštiny, dánštiny, estonštiny a lotyšštiny, je tu i francouzština a surinamština. Ale jsou zařazeny i písně z jiných provincií a tak nový ochranovský zpěvník obsahuje i češtinu, angličtinu, swahilštinu a jazyk miskito z Nicaragui.

Pokud jde o texty, byly upravovány s ohledem na ekumenickou situaci, tedy vybíráno nejužívanější znění textu, aby se v různých církvích co nejvíce shodovalo.

Rozsahem je zpěvník obvykle velký, má opět přes tisíc písní (1054) plus přídavek liturgických nápěvů, ve kterých jsou vedle tradičních ochranovských melodií i melodie z jiných tradic, mezi jinými oblíbené písně z Taizé. Zhruba polovina písní zůstala, ale celá polovina zpěvníku je nová.

Protože zpěvník bude teprve v těchto dnech uveden do sborů, musíme si na reakce v církvi nějaký čas počkat. Nový ochranovský zpěvník však je knihou už od pohledu hezkou a můžeme doufat, že bude pomoci v liturgickém životě sborů Evropské kontinentální provincie a možná i inspirací pro další práci.

red

Kaleidoskop z Karibiku

Bratr Hans-Beat Motel, dřívější předseda Evropské kontinentální provincie a předseda Unity Boardu, se po svém odchodu do důchodu rozhodl přijmout na 18 měsíců povolání na sbor na Holandských Antilách, které patří k provincii Surinam. Nastoupil službu na ostrovech Curacao a Aruba a o své práci posílá přátelům průběžně zprávy. Myslíme, že stručné přetlumočení těchto zpráv bude zajímavé i pro nás v českých sborech.

Už náš příjezd na letiště Curacao měl v sobě cosi exotického: po více než devíti hodinách letu jsme byli provedeni kolem předlouhé fronty čekajících na odbavení - což je nijak netěšilo - protože zdejší surinamská konzulka je členkou Jednoty (o pár dní později přišla na mou biblickou hodinu), vzala nás vchodem pro VIP a odvezla vlastním vozem s diplomatickou značkou k faře.

Tady nás čekalo druhé překvapení. I když jsme věděli, že nebydlíme zrovna v chudinské čtvrti, velkorysě obydlí s několika ložnicemi (částečně s klimatizací), salonem, jídelnou a pracovnou nás ohromilo, stejně jako zařízení, které není přepychové, ale má všechno, co potřebujeme. Jsem tu vlastně jako státní zaměstnanec, proto stát přispěl na zařízení bytu a zaplatil i náklady na stěhování.

Zahrada je také velká, s mnoha stromy, mezi nimi velkými gumovníky, s kolibříky, které můžeme obdivovat - a ovšem i leguány, dlouhými až jeden metr.

První kázání jsem měl na první adventní neděli ve sboru Maranatha ve Willemstadu. Sbor tvoří surinamci, jejichž rodiče sem přišli za prací v době války. Koncern Shell tu měl jednu z největších rafinerií ropy, odkud pocházelo až 80 procent leteckého benzínu pro americkou armádu. Dnes je rafinerie pronajata venezuelské státní společnosti a v turistických průvodcích se nedočtete, že příležitostně otravuje vzduch.

*Synagoga ze 17. století
na ostrově Curacao*

Na shromáždění přišli vzácní hosté, ministryně školství a zástupkyně guvernéra, dokonce i zástupce vedoucího místní synagogy, který trpělivě vyslechl mé kázání o Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma a později přinesl pozdrav. Když jsem mu děkoval, zmínil jsem: „Ježíš byl žid“ - odpověď zněla: „Ježíš je žid!“. Ve Willemstadu, hlavním městě ostrova Curacao, stojí jedna z vůbec nejstarších užívaných synagog na Západě (od r. 1633) a varhaník sboru Jednoty, bratr Eric Menig, tam každý pátek večer a sobotu ráno hrává na varhany. Zinzendorf by z toho měl určitě radost a já se chystám někdy s bratrem Menigem do synagogy zajít. Koncem 18. století patřila polovina evropských obyvatel ostrova k židovství.

Necelou půlhodinu letu od Curacao je Aruba, „happy island“, jak stojí na poznávacích značkách aut jeho obyvatel. Je to ostrov orientovaný naprosto na americké turisty. Minulou sobotu kotvily v jeho přístavu hned tři výletní lodě. Malý kostel Jednoty

není v Oranjestadu, největším městě ostrova, s mnoha módními obchody, ale v malém San Nicolas, dělnickém městě, kde je další rafinerie. Sbor je opravdu aktivní - v adventu byl vánočně vyzdoben, stromkem s mnoha barevnými blikajícími hvězdami, které nabízely účastníkům shromáždění rozptýlení, kdyby je kázání přestalo bavit.

Mimochodem, vánoční stromky se sem dovážejí z USA a Kanady, jen k posledním vánočům se jich dovezlo 15 tisíc. My se spokojíme svíčkami, které musí být tlustší než u nás, aby se v teple neohýbaly.

V adventu se slaví každou neděli večer Večeře Páně, používají se jako všude v anglickém světě malé kališky - přesně řečeno plastové kelímky. Účastníci jsou od hlavy k patě v bílém, většina žen i s pokrývkou hlavy. Bratr varhaník měl i bílé boty - a sbor mohl lépe sledovat jeho nohy na pedálu. Tato tradice v odívání vznikla na mnoha místech misie a jakkoli se o její oprávněnosti mohou vést debaty, pohled na bíle oděné shromáždění lidí tmavé pleti je tak krásné, že se člověku tají dech.

Měl jsem tu i první pohřeb, zase s několika novými zkušenostmi. Zemřelý nepatřil k Jednotě a bylo proto nutno vyjednat s rodinou cenu za obřad - naštěstí jsem byl na podobné věci zvyklý z Rotterdamu a s pomocí starších jsem to zvládl docela dobře. I průběh pohřbu byl zvláštní protože rakev stojí vpředu v kostele a zůstává celou dobu otevřená, teprve na konci shromáždění, před vnesením, se víko zavře.

S místním staršovstvem jsme dojednali, že budu sloužit všechny liché neděle v měsíci zde na Curacao, druhou neděli na Arubě a čtvrtou na St. Maarten, což je ostrov vzdálený asi 850 kilometrů severně. Ti, kdo mi říkali - to jedete na dovolenou! - mají pravdu v tom, že ostrovy jsou místem pro trávení dovolené.

Denně sem přilétá kolem deseti letů z USA, jeden s Amsterdamu a několik dalších letů různých společností. Každý rok sem přiletí kolem 750 tisíc turistů, na menší ostrovy dokonce kolem milionu. Obrovské plovoucí hotely zakotví v přístavu a každý z nich vyplivne na břeh až dva a půl tisíce turistů. Pro turista je zvlášť přitažlivé celoročně krásné počasí - průměrně kolem 30 stupňů vzduch, slunce a 26-27 stupňů teplá voda. Zatímco pláže na Arubě jsou veřejné, na Curacao je jich spousta soukromých, patřících hotelům. My jsme našli malou pláž asi deset minut autem, která je od půl páté odpoledne bez poplatku.

Jenomže my jsme tu, abychom pracovali pro místní sbor a na turistické odpočívání není mnoho času. První volnou neděli bych měl mít až začátkem září v Evropě, na dovolené. Velikonoční týden začal ve středu přípravou k Večeři Páně a pobožností v místní škole, na Zelený čtvrtek večere Páně a pašijní čtení, na Velký pátek ráno let na St. Maarten, auto, hotel a v půl třetí shromáždění se čtením o Ježíšově smrti, pak večere Páně, rozhovor s

konfirmandy, v sobotu přednáška pro vzdělávání laiků, večer společná příprava na ranní shromáždění. To je tady v 7 hodin a bylo spojeno s konfirmací. Potom snídaně ve sboru, odpoledne návštěvy a v pondělí let zpátky. - Ale nebojte se, aspoň 2-3krát týdně se dostaneme zaplavat si, což je velice osvěžující.

Když nejsem přítomen, obstarávají shromáždění členové staršovstva a byl jsem překvapen nejen jak samozřejmě to konají, ale také, jak je jejich služba přijímána. U nás je po delší dobu neobsazený sbor hotové neštěstí, tady si členové sboru sami pořádají pobožnosti, biblické hodiny i nedělní shromáždění. Na Arubě a St. Maarten třikrát měsíčně, na Curacao dvakrát. Moje úloha je spíš koordinovat práci (a ovšem vysluhovat svátosti), udržovat v pořádku administrativu sboru a snažit se řešit případné problémy.

V současné době se vzdělává pro práci v církvi asi 35 bratří a sester - přesně vzato 30 sester a 5 bratří. Kurzy jsou po večerech, někdy v sobotu ráno a jsou organizovány ze Surinamu, teologickým seminářem v Paramaribu. Posledně tu byl bratr Derek Mayer z Jižní Afriky, který učí dogmatiku. Někteří ze studujících, pokud vydrží úspěšně šest let a nějakou dobu praxe, se mohou stát ordinovanými kazateli. Na podzim mám učit já, a to dějiny Jednoty bratrské. Zájem o to je nevídaný, když jsem na konci roku měl ve sboru přednášku k jubileu Jednoty, poslouchal sbor jako očarováný - doma zpravidla po pár větách člověk vnímá v sále potlačované zívání.

Shromáždění má také zvláštní rysy - staršovstvo se před ním schází s kazatelem k modlitbám, užívají se hned čtyři řeči (holandsky, surinamsky, papiamento a anglicky), občas přijde překvapení - někdo se přihlásí, že by chtěl zahrát sboru na harmoniku, nebo zazpívat píseň. Po skončení se většinou zůstává pohromadě, někdy i s obědem.

Už jsem tu sloužil všemi běžnými církevními službami, křtem, večeří Páně, konfirmací, pohřbíváním, svatbami. Ale jeden zvláštní příběh si zaslouží vylíčení - příběh Jameira. Jameiro se narodil 4. prosince na St. Maarten a nebyl v pořádku. Od počátku zápasil o přežití a jeho rodiče s ním na radu lékařů přiletěli na Curacao, kde je jediná dobře vybavená nemocnice. Tím začal dlouhý čas střídavých nadějí a smutků. Chlapci nepracovalo

správně srdíčko, plíce ani ledviny. Rodiče, oba členové sboru a v policejní službě, přišli do sboru, aby nás informovali o situaci. Navštívil jsem také dětátko v nemocnici. Na Silvestra přišla krize a lékaři nedávali naději. Po shromáždění se spontánně vytvo-

řila modlitební skupina a modlila se za něj. Druhého dne se chlapec z krize dostal - a mnozí se radovali: Bůh vyslyšel naše modlitby! Jameiro ale zůstával nadále v intenzivní péči na dýchacím přístroji. A tak to šlo týdny a měsíce. Navštěvoval jsem rodiče pravidelně, protože dostali z práce volno a zůstávali nablízku svému dítěti. Krátce před velikonoce mi maminka volala a žádal mne, abych dítě pokřtil. O hodinu později jsme se shromáždili v nemocnici a Jameiro byl pokřtěn. Dva dny po velikonoce mi maminka volala, že zemřel. Jel jsem hned do nemocnice, v místnosti plné květin a hraček jsme měli krátkou pobožnost, při níž měla maminka svého mrtvého synka v náručí.

Sbor v St. Maarten mě požádal o pohřeb, tedy všichni jsme letěli 850 kilometrů a trvalo to tři dny, protože rychleji se cestovat nedá. Sbor chtěl rodičům dát jasně najevo, že je s nimi a že i Jameiro byl jedním z nich a patří k nim. Účast na pohřbu byla mimořádná, otec nesl malou rakev do hrobu a ta byla přímo při obřadu zazděna, jak je tu zvykem. Jameiro se stal důležitým bodem v životě sborů na St. Maarten a Curacao. Společně se za něj modlili a sledovali jeho zápas, a i když se nestalo, v co všichni doufali, jejich víru to nijak nezviklalo. Přijali to i rodiče a odmítli pitvu - Bůh to tak chtěl. Zahanbeně jsem si uvědomil, jak jsme zvyklí hned počítat hodiny a peníze, hledat jak v obou směrech ušetřit. Pro zdejší lidi je čas i peníze vedlejší - jde o lidský život, čas a peníze jsou vedlejší.

Srdečně vaši Hans-Beat a Margrit Motel

z českých církví

Synod proti hazardu

Synod ČCE, který se konal ve dnech 15. - 18. května v Praze, se zabýval mimo jiné i otázkou „špinavých peněz“. Podnětem byla nabídka jakéhosi fondu, že poskytne církvi sponzorský dar. Při bližším zkoumání se zjistilo, že dotyčná nadace je financována zisky z heren a Synodní rada proto dar odmítla.

Synod tento postoj synodní rady schválil a zavázal ji, aby nabídky darů zkoumala a podobné případy důsledně odmítala. V rozhovoru zazněl i argument, že za podezřelé peníze je možno udělat spoustu užitečné a lidem prospěšné práce - což je jistě pravda. Převládá však názor, že přijímat takovéto dary by znamenalo nepřímě přijímat způsob jejich získávání - tedy vlastně schválit existenci heren, výherních automatů a kasin.

To, že je nějaká činnost zákonem povolena, z ní ještě nečiní činnost slušnou a přijatelnou mravně. Veškeré hazardní hry jsou založeny na snížené nebo zcela chybějící odpovědnosti v zacházení s finančními prostředky, nevysloveně se tu pak počítá se závislostí určitých osob na hazardu. Právě v uplynulých dnech jsme se mohli v tisku dočíst, že odhad takto závislých osob je pro naši zem až 300 tisíc. To je prakticky každý třicátý člověk. Že je situace opravdu zlá, poznáme pouhým pohledem na ulice našich obcí a měst. Nejen v Praze, ale i v mnoha menších městech jsou herny téměř na každé ulici, někde v každém druhém domě. Počtem hracích automatů (připadá u nás jeden automat zhruba na každých sto lidí) jsme první v Evropě.

Problém s gamblingem mají ovšem všechny rozvinuté země, zdá se, že blahobyt a zajištěnost vedou k touze po napětí a nebezpečí (viz takzvané adrenalinové sporty - skákání z výšek, potápění, bojové sporty ad.), což hazard také uspokojuje. Navíc tu působí lidská chtivost a nesmyslná naděje na zbohatnutí (nesmyslná proto, že hráč nedokáže přestat hrát, když vyhraje a dříve nebo později prohraje všechno).

Palčivou otázkou mohou být loterie. Koupit si los či lístek není možno označit za nebezpečný hazard, a mnohdy se takto financují projekty na záchranu veřejných památek, i kostelů. Z těchto důvodů souhlasila s takovými charitativními loteriami i například Spojená reformovaná církev v Británii. Naproti tomu metodistická církev v Británii povoluje v církvi pořádat pouze výherní tomboly, kde nesmí být žádné peněžní ceny a celková cena všech výher nesmí přesáhnout několik desítek liber.

Církev by měla věnovat zlu hazardních her pozornost, protože se z něj stává velký sociální problém. V poslední době se začalo lavinovitě šířit hazardní hraní po internetu, kdy člověk může prohrát všechny své peníze přes počítač z vlastního bytu. Usnesení evangelického synodu by mohlo být prvním krokem na cestě k důslednému boji proti hazardu a ožebračování právě těch nejhudších - neboť v hernách, se zmíněnou nerozumnou vidinou zbohatnutí, končí pravidelně slušná porce sociálních podpor pro potřebné.

jhjr

z křesťanského světa

Budovat mír na studentských lavicích?

Ibillin je malá veska v galilejských vršcích, kudy mohl jako dítě běhat I Ježíš, protože do Nazareta není daleko. Dnes na jednom z těchto vrchů stojí Mar Elias Educational Institutions (vzdělávací zařízení proroka Elijáše). Kolem tří tisíc studentů sem přijíždí každý den do školy, od školky po vysokou školu. Většina z nich jsou palestínští Arabové a pocházejí z muslimských, křesťanských I drúzských rodin (drúzové se oddělili před 1000 lety od islámu). Studují řádné akademické programy od dějin po biotechnologie a při absolvování umějí dobře arabsky, hebrejsky I anglicky.

Budovat mír na studentských lavicích - to je způsob, jak tyto školy definují svůj úkol. Studenti tří různých věr tu žijí, učí se a pracují spo-

biskup Elias Chacour

lečně, ale budování vztahů jde ještě dál. I když mezi studenty nejsou nyní žádní židé, mezi učiteli a zaměstnanci ano a školy se snaží organizovat průběžně výměny a kontakty mezi židy a Araby, Izraelci a Palestinci.

Čím to je, že v oblasti konfliktů, napětí a krveprolití prospívá tak velké a rozmanité vzdělávací společenství? Typickým obrazem mladých lidí v kraji je, že Palestinci házejí kamením a učí se taktice terorismu, zatímco židé nosí automatické zbraně, aby čelili nebezpečí. Obraz Ibillin však je naprosto odlišný, protože se tu naplňuje představa, se kterou sem v roce 1965 přišel jeden mladý kněz.

Elias Chacour vyrostl ve vesnici Biram na libanonských hranicích. I v době, kdy izraelští přistěhovalci konfiskovali Palestincům půdu, Eliasův otec své děti učil, že všichni lidé jsou pokrevní bratři. Když sem v roce 1948 přišly izraelské milice, měli je děti slušně přivítat, protože to byli lidé, kteří přežili strašné násilí na židech v minulém desetiletí.

Když byl vytvořen stát Izrael, musel však Elias Chacour, stejně jako 750 tisíc dalších Palestinců, opustit svou vesnici, která byla před zraky svých obyvatel srovnána se zemí. Stal se, jako mnozí jiní, uprchlíkem ve vlastní zemi.

Elias vyrostl a stal se knězem řeckokatolické církve. V roce 1965 byl poslán do farnosti Ibillin a mnoho naděje tu nenašel. Život byl plný chudoby a konfliktů. V roce 1970 založil dětskou školkou, s přesvědčením, že vzdělání je klíčem k lepší situaci. Následovaly střední škola (1982), technická univerzita (1994), základní škola (1997),

škola pro nadané děti, teologický program a program pro učitele v oblasti Galileje.

Po léta vítal otec Chacour děti, když přijížděly do školy, shromažďoval je na hřišti a mluvil s nimi o lidské důstojnosti, o ceně života, úctě k člověku a o míru.

V roce 2006 byl zvolen arcibiskupem pro Haifu, Akko, Nazaret a Galileu. Dnes je duchovním vůdcem největšího křesťanského společenství ve Svaté zemi. Toto společenství však se stále zmenšuje. Každý rok odchází další tisíce křesťanů do zahraničí. Před deseti lety byl Betlém ze dvou třetin křesťanský, dnes je kolem deseti procent. V roce 1948 tvořili křesťané asi 40 procent obyvatel Jeruzaléma, nyní jich je asi jedno procento. Zčásti je to kvůli omezením, která platí pro Palestince na Západním břehu, ve východním Jeruzalémě I ve vlastním Izraeli.

Pro křesťany, chtějí-li pracovat pro mír, je situace zvláště obtížná. Když nedávno navštívil střední školu jakýsi host a během hovoru se zeptal, jaký je jejich každodenní život, třída ztichla a potom jeden student odpověděl: „Je to těžké. Židi nás pokládají, jako všechny Palestince, za teroristy, a Arabové nás mají za prožidovské kolaboranty.“ - „A jak se s tím

vyrovnáváte?“ zeptal se host. „Navštěvujeme tohle místo, kde nás všichni respektují a kde získáme vzdělání pro lepší budoucnost.“

Když dnes arcibiskup Chacour mluví s návštěvníky, představuje se: „Tady mě máte. Jsem Palestinec.“ Pak rozhalí plášť: „Žádné bomby.“ „A jsem Arab - a křesťan. Ale jsem také občanem státu Izrael. A nenarodil jsem se jako křesťan či Palestinec, narodil jsem se jako nemluvně - jako vy všichni.“ Snaží se rozbít v lidech stereotypy, kterými je jejich myšlení zatíženo. Tento prorocký, ale jemný člověk se snaží všechny povzbudit, aby mysleli na to, co nás všechny spojuje, ne na rozdíly, které nás rozdělují. Vášnivě stojí o podporu palestinských křesťanů, ale vždycky zdůrazňuje, že je nutno zároveň vytvářet a udržovat přátelství se Židy. „Kdyby vaše podpora byla současně nenávistí k Židům, pak vás nepotřebujeme. Krutostí mezi Palestinci a Židy bylo už na obou stranách dost.“

Do novinových titulků se dostávají raketové útoky, terorismus, represe, příležitostně mírové rozhovory. Absolventi škol Mar Elias se do nich nedostávají. Ale když byl arcibiskup před pár lety na operaci, zjistil, že dobře polovina personálu nemocnice byli absolventi z jeho škol. Škola patří výsledky testů v přírodních vědách a matematice mezi nejlepší v Izraeli. Vzdělání přináší výsledky a ty dávají naději. Sebevražednému terorismu propadají mladí lidé, kteří nemají naději.

Vybudovat školy však nebylo nic snadného, povolení ke stavbě je spojeno s mimořádnými obtížemi. Arcibiskup byl víc než třicetkrát u soudu kvůli stavebním povolením.

Při jedné ze svých soudních záležitostí potkal absolventa své školy v poutech. „Hasane, co jsi provedl? Proč jsi v poutech?“ zeptal se ho. „Poslouchal jsem vás, když jste k nám mluvil každé ráno na hřišti. A rozhodl jsem se, že nikdy nevezmu do ruky zbraň. Proto mě zavřeli a teď mě předvedli znovu před soudce. Ale asi mě zavřou zase, protože se nic nezměnilo. Nikdy nevezmu pušku na druhého člověka.“

Ve Spojených státech vznikla organizace Poutníci z Ibillin, která arcibiskupa Chacoura a jeho práci podporuje. Povzbuzujeme Američany, aby školy navštívili a strávili s Palestinci nějaký čas. Snažíme se v Americe vyprávět příběhy, které tu mnozí neslyšeli. Organizujeme návštěvy arcibiskupa v USA a propagujeme jeho dvě knihy „Pokrevní bratři“ a „Patříme k té zemi“. Sbíráme peníze na stavbu a údržbu škol a na stipendia pro studenty. Snažíme se podporovat i jiné projekty ke smíření v Izraeli a Palestině. Naším logem je mozaika s chlebem a rybami. Ten příběh určitě znáte - pět chlebů a dvě ryby bylo žalostně málo, ale tehdy to na kterémsi galilejském kopci přineslo lidem velkou změnu.

V roce 1965 přišel do chudé vesnice v Galileji mladý kněz a měl toho žalostně málo. Z toho mála, co měl, však vzešlo něco, co lidem nejen z oné vesnice přineslo velkou změnu. Tisíce lidí, kteří sdílejí jeho naději a podporují jeho dílo, pomáhají v této sužované zemi přinášet mladým lidem vzdělání a naději do budoucnosti.

Robert E. Sawyer

Bratr Robert Sawyer, z Winston Salemu v Severní Karolíně, je bývalým předsedou jižní Americké provincie a kazatelem Jednoty. V současné době pracuje jako výkonný ředitel zmíněné organizace - Pilgrims of Ibillin. Tento článek napsal, jak se říká, exkluzivně pro náš časopis, byv o to požádán redakcí.

náš seniorát

Sesterský den v Turnově

Rády jsme se zhostily příležitosti přivítat v našem turnovském sboru sestry a bratry Ochranského seniorátu, s kterými jsme strávily příjemné a pro všechny přínosné sobotní setkání v přátelské atmosféře.

Nejsem jistě jediná, která ocenila, jak názorně a srozumitelně nám Doc. Dr. Pavel Hošek, CSc. přiblížil ve své přednášce zásadní rozdíly mezi náboženskými směry východních kultur a křesťanstvím. Z jeho projevu jistě všichni cítili snahu hledat styčné body obecně mezi jednotlivými náboženstvími a vyhýbat se přímé konfrontaci, která by vedla k tvrdému odsuzování, vyplývajícího z neznalosti problematiky. Jeho výklad, který se bezprostředně týkal aktuálních ožehavých otázek, souvisejících s migrací obyvatel do Evropy, mě velmi zaujal.

Sestra M. Ulrichová vyprávěla o charismatické Johance Krajířové z Krajku, která svým darem umožnila 150. letou požeňnanou práci Bratří v Mladé Boleslavi. Dále vyzdvihla ženy, jež hrály významnou roli v životě J.A. Komenského. Jsem vděčná, že jsme si mohly uvědomit, jak ženy ve Staré Jednotě zůstávají dodnes nedostižitelnými vzory pro nás.

Vedle vzájemného sdílení informací ze sborů a společného zpěvu jsme také rozhodly, jak dobrovolnou sbírkou podpoříme práci s dětmi v našich sborech. V rámci Ochranské misijní pomoci každoročně pamatujeme i na sirotky v Tanzánii.

Těšíme se na další společné akce.

Helena Lebedová, Turnov

Jarní SMOS 2008 v Jablonci nad Nisou

28.-30.3.2008 se konalo další, kdo ví již kolikáté v pořadí, setkání mládeže ochranovského seniorátu. Sešli jsme se v počtu skromnějším, než jsme čekali, svůj neblahý podíl na tom měla také střevní chřipka. 8 účastníků se rekrutovalo půl na půl z Prahy a z Jablonce. Radost nám udělala účast mladých lidí jabloneckých, kteří se na podobné akci ocitli poprvé. Tak jen doufáme, že jejich účast bude mít pozitivní dopad na jejich mínění o ochranovském seniorátu.

Odhlasované téma znělo Nenásilně o násilí. Nakonec ale byla řeč hlavně o negativních i pozitivních rysech existence sociálních skupin, o skupinové dynamice a o skupinovém tlaku (skupinovém násilí nikoliv fyzickém). Anča Kejřová nás seznámila s s teorií fungování skupin z hlediska psychologie. Přijela za námi pražská kazatelka Eva Šormová, pronikali jsme spolu s ní do příběhu Josefa a jeho bratří. To celá skupina bratří plánuje vraždu, celá skupina nese za dění odpovědnost, celá skupina musí táhnout za jeden provaz... Jakkpak se skupinově plánuje vražda? A proč nakonec není Josef zabit, ale „jen“ prodán do otroctví? I nad tím jsme přemýšleli, zkusili jsme si také sehrát, co si asi tak Josefovi bratři mezi sebou mohli povídat. V rámci tématu jsme se také dívali na Hřebejkův film Horem pádem.

Dále jsme stihli:

- provětrat se chůzí do kopce na Petřín (s nudícími se mluvícími papoušky) a zpět
- zapingpongovat si
- s Petrem Kohoutem si zapět & natrénovat písničky na nedělní bohoslužby, jejichž „mládežnický“ charakter spočíval právě v tom, že se zpívalo jen ze zpěvníku Svítá
- posedět v nekuřácké hospůdce
- sníst přiměřené množství dobrého jídla
- atd. apod.

Ostatně, mrkněte se na obrázky na www.jednotabrtrska.cz/mladez a sami uzříte...

Milá mládeži, tak zas brzy na viděnou na nějaké té akci. Třeba na letním cyklistickém Týdnu v ráji!

AK

Zpráva o sborovém víkendu pražského sboru

V pátek 13. 6. se do ubytovacího zařízení v Čími u Slap počala sjíždět auta z Prahy, naplněná členy pražského sboru, pivem, sekanou a hromadami buchet. Cesta skrze ucpanou Prahu notně zacvičila s jejich nervy a v Čími je uvítalo počadí dosti sychravé. Situace nevyhlížela vlídně, ale vlídní byli hostitelé, kteří rozdělali oheň ve společenské místnosti a dobrá nálada se v ní udržovala za pomoci společenských her, kterými se zároveň krátilo i dlouhé čekání na poslední opozdilce. Jak se blížil čas večere, poslední auto s opozdilci stále nepřijíždělo a vyhladovělá většina proto rozhodla, že dál už se čekat nebude. V momentě, kdy padlo toto rozhodnutí, přijelo poslední auto, které vezlo krom opozdilců samotných i čaj a kávu, takže i zimomřiví jedinci byli plně uspokojeni a mohlo se bez výčitek zasednout ke společné večeři. Nikdo nechyběl a sekaná byla vynikající.

Najedeni a napiti mohli účastníci postoupit dále v programu a sice k večerní diskusi na téma „shromáždění“. Diskuse o podobě a významu našeho shromáždění trvala do pozd-

ních nočních hodin a v jistých bodech byla poněkud vášnivější, ale nakonec nikdo neodcházel roztrpčen. Snad dlouhým ponocováním, snad návalem čerstvého vzduchu přišli účastníci v sobotu ráno málem o snídani, neb spali jako špalky.

Dopoledne se opakovala situace z předchozího dne, kdy se čekalo na auta s dalšími účastníky, tedy jakousi posilou. Jedno auto dorazilo celkem brzy, ale druhé dlouho nepřijíždělo. Začalo se tedy s programem - posila neposila. Diskuse byla tentokrát na téma „sbor“: co pro nás znamená a jaké má být jeho další směřování. Názory účastníků se různily, zčásti možná i generačně, výsledek však by se dal shrnout, že sbor pro všechny přítomné znamená tolik, že jsou rozhodnuti pokračovat v práci v něm a rozvíjet ji dál. I poslední posila, nakonec se dostavivší, tento záměr schválila.

Mohl tedy přijít na řadu oběd a s ním i vydatně masový guláš farářky Evy Šormové. Po obědě byl vyhlášen volný program, což některé z přítomných pobídlo k nerozváženostem. Skupina sborových odvážlivců sebou plácla do Slapské přehrady, s velmi nadneseným míněním o vlažné vodě, zatímco skupina sborových zbabělců na břehu dostala husí kůži i za ně.

Poté byla nachystána večeře u ohně, kolem nějž se pak vydatně zpívalo z nového dodatku ke zpěvníku. Později přišly na řadu i jiné písně, které už se zpívaly z paměti, a proto se střídavým úspěchem. V neděli po snídani se pražská auta rozjela na společné bohoslužby do Dobříše a po nich se postupně rozjela zpět ku Praze. Sborový víkend se vydařil.

Anna H.

Schůze seniorátního výboru s ředitelstvím

Setkání seniorátního výboru s ředitelstvím Evropské kontinentální provincie proběhlo v pondělí 16. června v Ochránově. Náplní těchto pracovních schůzek, které se konají celkem pravidelně dvakrát za rok, je především informovat se vzájemně o důležitějších událostech, koordinovat některé společné akce a promýšlet, jak rozvíjet práci v našich sborech.

Tentokrát byla významným tématem situace našich sborových budov a poděkování za velkou pomoc, kterou nám EKP poskytla ve formě darů i půjček, ale i nedávný synod EKP a některá důležitější usnesení. Dost významná je skutečnost, že se synodu nepodařilo zvolit biskupa, přestože minulé zasedání o volbě rozhodlo a byla dlouho připravována. Žádný z kandidátů však nedostal potřebnou dvoutřetinovou většinu a volbu bude nutno připravit znovu.

Jako členka ředitelství končí také po mnoha letech sestra Annegret Scholz, její nástupkyně už byla zvolena a měla by nastoupit s počátkem příštího roku. Tím nastane ojedinělá situace, kdy žádný člen ředitelství nebude z Ochránova. V současné chvíli dojíždí bratr Vollprecht z Bad Boll, bratr Boytler z Kristiansfeldu a bratr Chr. Reichel z Zeistu.

Protože se tentokrát nemusel projednávat žádný opravdu těžký problém, mělo setkání povzbudivý a spíš radostný charakter, s výhledem na další setkání koncem roku, které by mělo být zaměřeno k přípravě na synod Unitas fratrum 2009 v Londýně.

jhjr

zajímavé knihy

Daniel C. Crews - Faith, Love Hope

Bratr Daniel Crews, archivář Jednoty ve Winston-Salemu, napsal k jubileu Jednoty stručné dějiny Jednoty bratrské. Knížka se jmenuje Faith, Love, Hope (tedy Víra, láska, naděje), nové dějiny Unitas fratrum - staré Jednoty bratrské. Jsou to stručné dějiny, přesto mají 440 stránek, s množstvím obrázků, obsáhlou bibliografií a seznamem biskupů staré Jednoty.

Záběr knihy je typicky široký - začíná už Janem Husem a přes dvě století dochází až ke staroměstským popravám a Janu Amosi Komenskému jako „poslednímu“ biskupu.

Pro anglicky mluvící prostředí v Unitas fratrum je to knížka nanejvýš potřebná, protože existující překlad Řičanových dějin je přece jenom psán spíš pro lidi s odborným zájmem, neče se úplně snadno. Knížka bratra Crewse je naopak podáním populárním, vyličením s ohledem na širokou církevní veřejnost a možné spíše laické zájemce o bratrskou historii.

Edita Štěříková - Exulantský kazatel

Biografická novela o Václavu Blanickém (1720-1774), zakladateli exulantských kolonií v pruském Slezsku. Vydal Kalich, Praha 2007.

Edita Štěříková je za poslední desetiletí dobře známou autorkou odborných prací o pobělohorských exulantech v Prusku (Berlín), Slezsku, Lužici a Sasku. Tentokrát zvolila populárnější žánr historické novely, aby čtenářům přiblížila podmínky života evangelíků v exilu. Deníky a korespondence kazatele Václava Blanického se staly základem příběhu, který nás uvádí do let, kdy se mezi různými skupinami a proudy českého exilu odehrávala nejen čilá komunikace, ale také určité názorové střety. Již existující Ochranovská Jednota se tu opakovaně vyskytne ve dvojnásobné pozici, mezi ostatními českými exulanty byla viděna dost kriticky. Bez příkras a s jistým smutkem můžeme sledovat, jak se na hranici bídy protloukala malá společenství českých evangelíků, jak se mezi jejich správci a vedoucími objevovaly velmi lidské a nijak úctyhodné vlastnosti, jak mnozí, a zvlášť titulní postava novely, bojovali střídavě se závistí, pomluvou, nepochopením, pocitem vlastní nedostatečnosti a naprostého vyčerpání.

Není to čtení příliš povznášející, a přece, je z něj znát, jak bytostně a zarputile bojovali naši předkové o svou víru, jak se v těch nejtěžších podmínkách vždy znovu objevovali lidé, povolání k práci, která hrozila, že je zakrátko vyčerpá a zničí. Přinejmenším si jako dnešní čeští protestanti můžeme uvědomit, jak bohatý, snadný a nekomplikovaný je současný život našich sborů a církví.

Knížka je vybavena řadou dobových vyobrazení a odkazy k důležitým pramenům, takže dobře poslouží i odbornějším zájemcům. Koho historie exulantů zajímá, ten by si ji jistě neměl nechat ujít.

Petr Pokorný - Den se přiblížil

Profesor Evangelické teologické fakulty Petr Pokorný vydal tentokrát útlou knížku nikoli novozákonních výkladů, nýbrž úvah nad křesťanstvím, vírou a církví. Jsou to velmi stručné, několikastránkové kapitoly věnované vždy jednomu dílčímu tématu. Mezi názvy kapitol najdeme témata biblická (co je prorocství, co je hřích, vzkříšení jako klíč k pochopení života), církevní (proč nás ubývá, evangelíci a katolíci) i společenská (kapitál, konzum a trh).

Pokorného úvahy jsou podány prostým, srozumitelným jazykem, takže jsou přístupné nejširší čtenářské obci, zároveň však podávají mnohde nové pohledy na základní prvky křesťanského života a víry, vybízející k zamyšlení nad naší vírou, její podobou a nad světem kolem nás.

Knížku, se závěrečným zamyšlením Lenky Karfikové, vydalo nakladatelství MLÝN v Jihlavě roku 2007.

o známých tématech trochu jinak

Podobenství o dobrém Samaritánovi moderně

(Lukáš 10,25-37) Kathryn Woolfordová

kazatelka Moravian Church ve sboru Ockbrook

Jeden muž padl na silnici, která vedla z Jeruzaléma do Jericha, když na něj zaútočili lupiči a nechali ho ležet napůl mrtvého. Samaritán, který byl svědkem této události, pohnut soucitem zavedl oběť do nedaleké hospody. „Postarej se o toho muže“, řekl hostinskému. „Vydej všechny peníze na péči o něho a kdyby potřeboval více, zaplatím, až se vrátím.“

Příští den našel ten Samaritán dalšího muže, který ležel na cestě. Dovedl ho do hostince a dal hostinskému stejné příkazy. Během následujících dnů konal ten Samaritán stále tentýž dobrý skutek.

„To musí přestat, neprovozují žádnou nemocnici. S mou živností bude brzy konec“, nařikal hostinský.

Šel a hledal radu u svých tří přátel. První z nich řekl: „Zapomeň na to, za to má odpovědnost vláda“. Druhému bylo oběti líto. Cítil, že by měli pomoci, tak koupil ten zájezdní hostinec a udělal z něj soukromou kliniku. Procházel ulice a naplňoval kliniku pacienty, které sám ošetřoval. Rada třetího byla úplně opačná. „Opatří si ozbrojené komando, zlikviduj lupiče a zbav zemi této hrozby“, řekl. Třebaže bylo mnoho lupičů zastřeleno, šlo všechno k horšímu. Soukromá klinika byla k prasknutí a lupiči se brzy naučili, jak se vyhnout ozbrojenému komandu.

Skupina dobrých Samaritánů se sešla, aby problém prodiskutovala. „Potřebujeme myslet svými hlavami a ne svými srdci“, řekl jeden, „a najít příčiny problémů“. Komise došla k závěru, že lidé mezi Jeruzalémem a Jerichem jsou velmi chudí a nemají finanční prostředky k životu. Když se neurodilo, ztratili jedinou možnost, jak si zajistit život, a tak se nezákonně uchýlili k lupičství. Lichváři a statkáři brali peníze a falešně slibovali lepší život.

Dělaly se různé návrhy na dobročinné organizace pro podporu lidí při rozdělování jídla, šatstva, volných léků, výchovy (někteří říkali jen pro ty, kdo mohou platit). Další návrhy se týkaly pracovních projektů na vybudování lepších silnic a obchodů, na zavlažování zemědělské půdy či na vlastní samosprávu...

Máte další návrhy? Jakou roli může a má hrát církev při řešení dnešních problémů ve společnosti?

Přeložila M. Ulrichová

Obavy o peklo

(fejetonky na 5 minut)

Obávám se, že všechny ty pohádky o čertech, ďáblících všeho druhu více či méně zlých nebo zcela překvapivě hodných, hloupých nebo vychytralých naráží na jedno nedorozumění. Lidské nedorozumění - nedorozumění v teple, světle a společenství. Ať jsou ta pekla a peklička jakákoliv, všechna se opírají o teplo a oheň. Přijmeme-li na chvíli zjednodušení ráje jako opaku pekla, potom si při představě ráje drtivá většina lidí vybavuje pláže, louky, oázy, prozářená města apod., vždy však mimo jiné ve světle a teple.

Opusťme na chvíli ty pláže či jinak lidskou fantazií omezené představy, držme se podstaty - světla, tepla a společenství. Opakem světla je tma a opakem tepla je zima - tedy studené a temné peklo. Opakem společenství je samota. Žádný oheň kotlů, žádné přitími jen prostě tma. Taková tma, že člověk neuvidí nejen nikoho jiného, ale ani jednoho čerta. Bude tam sám, bude mu zima, nebude vědět, co je před ním, za ním, vedle něj, to je už důvod ke skřípaní zuby, bezmocností, která povede možná až k vzteku. Ale bude si uvědomovat sama sebe v té překérní situaci. Prostě takové lepkavé a chladné nic, které se daleko hůře popisuje než „všechno“.

Tak asi to „nic“ bylo důvodem, proč si člověk vytvořil čerta, aby v tom „nic=pekle“ nebyl sám, byť byl jím trápen. Ale byl by-li ten čert tak chytrý, jak se o něm říká, vykašlal by se na nějakou práci s kotlí (a věnoval by se ostatním lidem) a prostě by tam člověka nechal být samotného - a jsme zase na začátku. Prohlášení typu „sejdeme se v pekle“, je nespitelným přáním, nepochybně člověčím a zřejmě i naivitou zoufalců. Dobrá zpráva snad je, že ti pohádkoví čertové mají to své zahřáté teplo, kde mohou být a které dostali v této podobě do vínku od svých autorů tj. lidí.

Daniel Šťastný, Praha

Husův den na Kalichu

letošní slavnost ka Kalichu u Besedic se koná v neděli 6. července
Při dopoledním shromáždění v Železném Brodě poslouží kázáním

sestra Eva Šormová, kazatelka pražského sboru.

Při odpoledním shromáždění na Kalichu
poslouží biblickou zvěstí sestra Šormová
a farář Církve československé husitské Aleš Jaluška
pronese přednášku na téma Husova odkazu.

*Budova, v níž se roku 1415 konal Kostnický koncil
a kde byl souzen M. J. Hus*

Sborové dny ve sborech Ochranského seniorátu:

neděle 31. srpna - Ujkovice

neděle 14. září - Potštejn

neděle 2. listopadu - Praha

ráj srdce

Přestupník

„Obžalovaný“, začal velký inkvizitor, „jsi obviněn z toho, že jsi naváděl lidi, aby porušovali zákony, tradice a zvyklosti našeho svatého náboženství. Přiznáváš se ke svému činu?“

„Přiznávám, Ctihodnosti.“

„Dále jsi obviněn z vyhledávání společnosti kacířů, prodejných ženštin, vyvrhelů, vyděračských výběrčích daní - zkrátka všech exkomunikovaných. Přiznáváš se k tomu?“

„Přiznávám, Ctihodnosti.“

„Poslední obvinění tě označuje za osobu, která upravuje, mění a zpochybňuje svaté články naší víry. Přiznáváš se?“

„Ano, Ctihodnosti.“

„Jak se jmenuješ, obžalovaný?“

„Ježíš z Nazaretu, Ctihodnosti.“

Láska

Otec své dvanáctileté dceři nabídl nějaké peníze za to, že poseká trávník. Dívka se do toho dala s vervou a do večera byl celý trávník posečen - až na jeden pruh v rohu.

Když jí otec řekl, že jí proto namůže zaplatit, protože neposlechla a neposekala trávník celý, dívka prohlásila, že se ráda těch peněz vzdá. V tom rohu prostě už sekát nebude.

Ze zvědavosti se šel otec podívat. A tam, přímo uprostřed, seděla veliká ropucha. Dívka se jí vyhnula, aby jí neublížila.

Láska je nad zákon.

Dokonalý rád by změnil svět v pohřebiště.

Obtěžování Boha

Žák přijel ke stanu svého Mistra na velbloudu. Sesedl a namířil si to přímo do stanu, kde se hluboce uklonil, řka: „Má víra v Boha je tak veliká, že jsem svého velblouda neuvázal. Jsem přesvědčen, že Bůh neustále bdí nad zájmy těch, kdo ho milují.“

„Běž si toho velblouda okamžitě uvázat, hlupáku!“ pokáral ho Mistr. „Nemůžeš Boha obtěžovat úkoly, na které stejně tak dobře stačíš sám!“

Nejvyšší místo

Věřící znepokojovalo, že každý týden v předvečer sabatu jejich rabi zmizel. Měli ho v podezření, že se tajně setkává se Všemohoucím, a tak vybrali zástupce, aby rabína tajně sledovali.

Ten vyzozoroval, že rabín, převlečený za venkovana, se stará o ochrnutou nežidovskou ženu, uklízí jí chatrč a vaří jí šábesové jídlo.

Když se zvěd vrátil, členové obce se ho hned ptali: „Tak kam se rabbi poděl, Vystoupil na nebesa?“

„Ne,“ odvětil zvěd: „Dostal se ještě výš.“